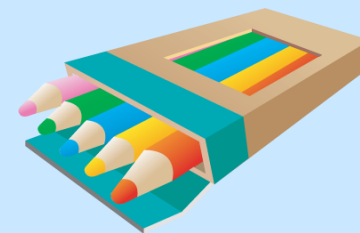

BÀI 3

HỌA TIẾT HOA VĂN TRÊN NỀN THỔ CẨM CỦA MỘT SỐ DÂN TỘC Ở ĐẮK LẮK

Thời lượng: 3 tiết

Designed by : Phan Văn Phú

YÊU CẦU CỦA CHỦ ĐỀ

Học xong chủ đề này, em sẽ:

- Mô tả được các loại hoạ tiết hoa văn trên dệt thổ cẩm của một số dân tộc ở Đắk Lắk.
- Trình bày được ý nghĩa của hoạ tiết hoa văn thổ cẩm của một số dân tộc ở Đắk Lắk.
- Thực hành vẽ được hoạ tiết hoa văn.
- Có thái độ tôn trọng, giữ gìn và phát huy những giá trị nghệ thuật hoạ tiết hoa văn.

Em hãy quan sát hình ảnh sau và cho biết: Đây là sản phẩm gì? Nêu nhận xét của em về các họa tiết hoa văn trên sản phẩm đó

Hình 1

Hình 2

Hình 3

Hình 4

■ Hình 5.

■ Hình 6

■ Hình 7

■ Hình 8

HỌA TIẾT HOA VĂN TRÊN NỀN THỔ CẨM CỦA DÂN TỘC Ê ĐÊ, M' NÔNG, JRAI

Hoa văn là hình trang trí được vẽ, chạm, khắc, thêu,... trên các đồ vật và trang phục. Hoa văn của mỗi dân tộc đều có những nét riêng, đặc sắc và có tính biểu tượng rất cao. Hoa văn của các dân tộc còn thể hiện rõ nét tính địa phương và tính thời đại. Hoa văn và các trang trí trên nền vải nói chung, trên nền trang phục nói riêng của các tộc người ở Đắk Lắk hầu như đều được bố cục thành dải chạy dài theo chiều dọc của tấm vải dệt; hoặc là dải nằm ngang từ mép vải bên này đến hết mép vải bên

HỌC SINH NGHIÊN CỨU VÀ TRÌNH BÀY HỌA TIẾT HOA VẼ

Ê ĐÊ	GRAI	M' NÔNG
Hoa văn chủ đạo: Ý nghĩa của các họa tiết	Hoa văn chủ đạo: Ý nghĩa của các họa tiết	Hoa văn chủ đạo: Ý nghĩa của các họa tiết

MỘT SỐ HOẠ TIẾT HOA VĂN CỦA NGƯỜI Ê ĐÊ

Hình 3.2

- Đường con kiến

Hình 3.3

- Đường gãy

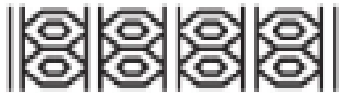
Hình 3.4

- Hạt dưa

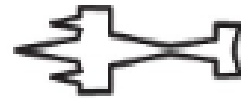
Hình 3.5

- Con nhện nước.

Hình 3.6

- Chuỗi hoa quả trám

Hình 3.7

- Máy bay.

Màu chủ đạo: Đỏ, đen

Trên nền vải của người Êđê, những dải hoa văn chính có các hoạ tiết như: trái lớn bọc ba trái nhỏ, những đường lượn sóng song hành, đường gãy góc, đường dích dắc nối tiếp nhau, đường con kiến, chuỗi hoa quả trám; các mô típ hoa văn đã được cách điệu dưới hình thức như: rau dớn, cối giã thóc, con nhện nước, thần lằn, hoa gạo, đuôi tên, rồng đất, Còn hoa văn trên dải đường biên thường là hoa văn đường cong, trứng chim cú, lấy nỏ chim bay, rau dớn, con rồng đất

MỘT SỐ HỌA TIẾT HOA VĂN CỦA NGƯỜI M' NÔNG

Hình 3.8

- Đường thẳng

Hình 3.9

- Đường gãy

Hình 3.10

- Lá đậu

Hình 3.11

- Rau dớn

Hình 3.12

- Trái Pơle

Hình 3.13

- Trái trám

Trên nền vải của người M'Nông, nhất là váy và mền, những dải hoa văn chính phổ biến là trái trám, hạt dưa, cành đa, lá đậu đan xen và nối tiếp thành ô, thành mảng lớn. Còn họa tiết dải hình tam giác vuông, đường lượn sóng, đường gãy góc phổ biến ở dải đường biên của khố; hạt dưa, trái pơle, đoạn gạch chéo có trên đường biên của váy; đường biên ở tấm mền có thêm hình trái trám nối nhau, dây hoa, rau dớn.

MỘT SỐ HỌA TIẾT HOA VĂN CỦA NGƯỜI J' RAI

Hình 3.14

- Đường quanh co

Hình 3.15

- Chân rết

Hình 3.16

- Hoa văn chàm

Hình 3.17

- Rau dớn

Hình 3.18

- Trái Plong

Hình 3.19

- Xe bay hoặc máy bay

Màu chủ đạo: Đỏ, trắng

Trên nền vải của người Jrai, dải hoa văn chính phổ biến là hoa văn trái trám, rau dớn, hoa văn Chàm, hoa xoan, rồng đất. Trên dải trang trí này thể hiện sự đăng đối giữa các hình họa. Màu sắc chủ yếu là trắng và đỏ. Đối với dải đường biên, hoa văn thường là hoa văn gạch ngang chấm thẳng hàng, rau dớn, đầu ruồi, trái Plong hay chỉ là những đường trang trí có màu sắc

Lựa chọn những đáp án đúng về ý nghĩa của họa tiết hoa văn trên thổ cẩm của người Ê đê, M'nông, Jrai ở Đắk Lắk

HỌA TIẾT HOA VĂN CHỦ ĐẠO TRÊN NỀN THỔ CẨM CỦA CÁC DÂN TỘC Ê ĐÊ, M' NÔNG, JRAI

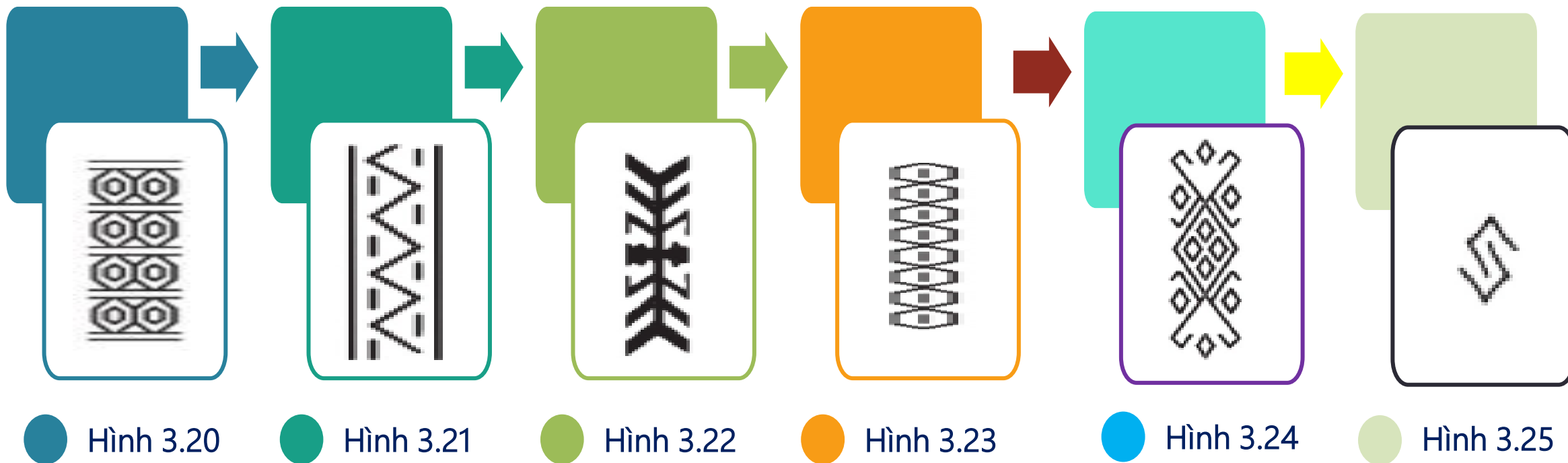
Ê ĐÊ	GRAI	M' NÔNG
Hoa văn chủ đạo: Đường con kiến, đường gãy, hạt dưa; Con nhện nước, Chuối hoa quả trám; máy bay	Hoa văn chủ đạo: đường quanh co, chân rết, hoa văn chàm; rau dớn, trái Plong, xe bay, máy bay	Hoa văn chủ đạo: đường thẳng, đường gãy, lá đậu; rau dớn, trái Pơle; Trái trám

Ý NGHĨA CỦA HOẠ TIẾT HOA VẪN TRÊN THỔ CẨM CỦA NGƯỜI Ê ĐÊ, M' NÔNG, G'RAI

- Hoa văn trên thổ cẩm của các dân tộc thường có những nét đặc trưng riêng để khi nhìn vào đó mọi người phân biệt được các tộc người.
- Hoa văn thể hiện những tâm tư, tình cảm
- Hy vọng về một cuộc sống an bình, hoà thuận với thiên nhiên.
- Hoa văn còn cho biết trình độ thẩm mỹ và tài năng của những người làm ra sản phẩm

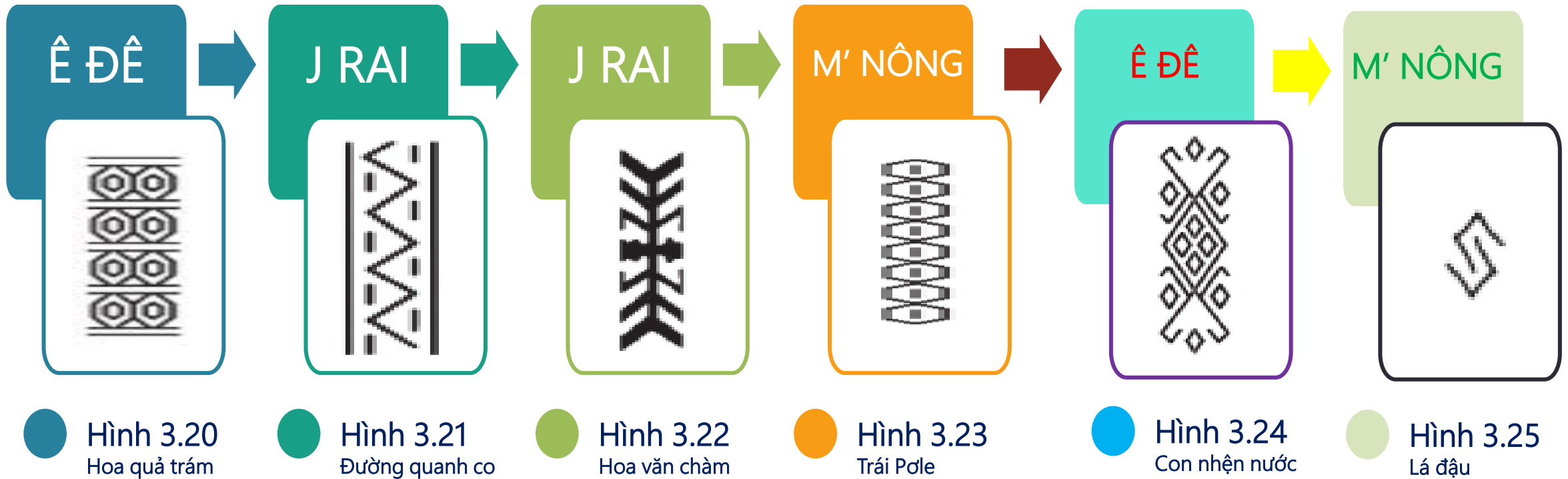
Yêu cầu:

Em hãy cho biết họa tiết hoa văn thổ cẩm dưới đây của dân tộc nào?

Yêu cầu:

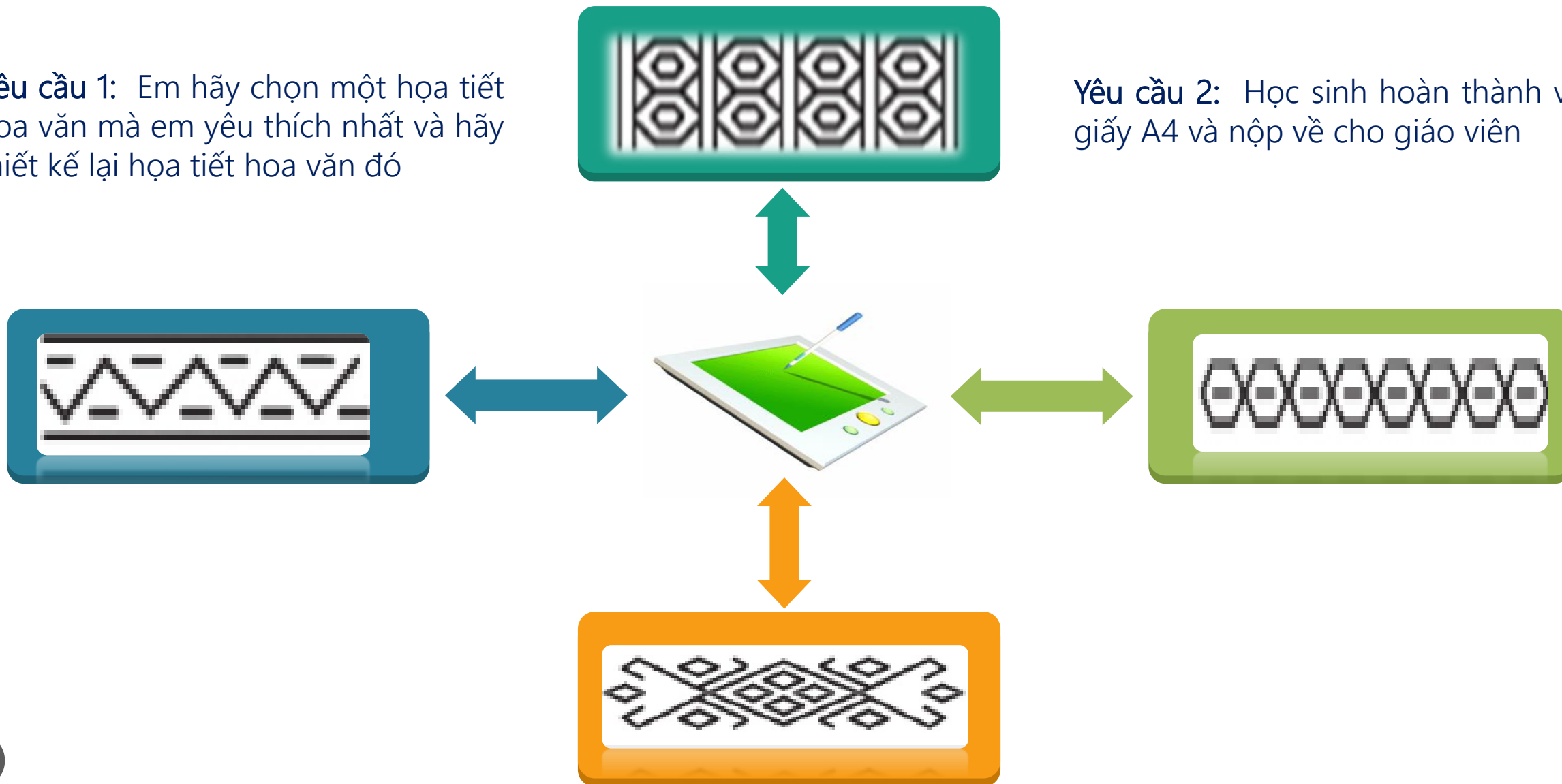
Em hãy cho biết họa tiết hoa văn thổ cẩm dưới đây của dân tộc nào?

NỘI DUNG THỰC HÀNH (MĨ THUẬT)

Yêu cầu 1: Em hãy chọn một họa tiết hoa văn mà em yêu thích nhất và hãy thiết kế lại họa tiết hoa văn đó

Yêu cầu 2: Học sinh hoàn thành vào giấy A4 và nộp về cho giáo viên

Sưu tầm các kiểu hoa văn trên trang phục, đồ dùng của các dân tộc ở Đắk Lắk. Ưu tiên cho các dân tộc mà em biết ở Thị xã Buôn Hồ: Ê đê, Tày, Nùng,...

Em hãy làm hướng dẫn viên du lịch để giới thiệu về họa tiết hoa văn mà em sưu tầm được và em cảm thấy ấn tượng nhất

BÀI VIẾT

**HỌA TIẾT HOA VĂN
TRÊN SẢN PHẨM THỦ CÔNG Ở ĐẮK LẮK**

Giáo trình GDĐP 6: Trang 19

THANK YOU

Giáo viên soạn giảng: Phan Văn Phú – Phó hiệu trưởng Trường THCS Ngô Mây

